

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 30

DOM

2020-03-16

Meddelad i Stockholm

Sida 1 (6)

Mål nr

16049-19

KLAGANDE

Safran Electronics & Defense SAS

Ombud: Advokat Johan Kennemyr
Eversheds Sutherland Advokatbyrå AB
Box 14055
104 40 Stockholm

MOTPART

Försvarets materielverk, 202100-0340
115 88 Stockholm

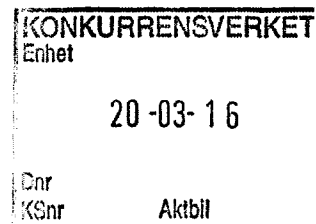
SAKEN

Upphandling på försvars- och säkerhetsområdet

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 1164253

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

E-post: avd30.fst@dom.se

www.domstol.se/forvaltningsratt

Telefax

-

Expeditionstid

måndag–fredag

08:00–16:00

YRKANDEN M.M.

Försvarets materielverk (FMV) beslutade den 11 januari 2019 att avbryta upphandlingen av Gyrocompass for high speed crafts, 414871 – AI 934762, på grund av att ingen anbudsgivare uppfyllde samtliga obligatoriska krav. Upphandlingen har genomförts som ett förhandlat förfarande med föregående annonsering enligt lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, LUFS.

Förvaltningsrätten i Stockholm avslog den 8 mars 2019 Safran Electronics & Defense SAS (Safran) ansökan om överprövning av beslutet att avbryta upphandlingen (förvaltningsrättens mål nr 1614-19). Safran överklagade domen till Kammarrätten i Stockholm som den 11 juni 2019 beslutade att undanröja förvaltningsrättens dom och visa målet åter till förvaltningsrätten för en ny prövning i sak (mål nr 2191-19). Som skäl angav Kammarrätten att förvaltningsrätten även borde ha prövat om aktuella kompletteringar och förtydliganden har varit otillåtna på det sätt som FMV gjort gällande.

Safran

Safran yrkar att förvaltningsrätten genom rättelse ska upphäva avbrytandebeslutet och förordna att FMV ska genomföra en förnyad utvärdering av återstående giltiga anbud.

FMV saknar sakligt godtagbara skäl för att avbryta upphandlingen. Safrans anbud uppfyller samtliga obligatoriska krav i upphandlingen och är även det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet och skulle vid en korrekt tillämpning av LUFS ha tilldelats kontraktet. Utifrån dessa grunder lider Safran, om det nu aktuella avbrytandebeslutet står fast och upphandlingen tillåts avbrytas,

sådan skada som avses i 16 kap. 6 § LUFSS. Grund för ingripande enligt LUFSS från förvaltningsrättens sida föreligger därmed.

Safrans anbud uppfyller det enda egentliga obligatoriska kravet på anbudets giltighetstid genom att anbudets giltighetstid ska bekräftas. Safrans anbud uppfyller även det obligatoriska kravet för de kommersiella villkoren genom att bolaget i anbudet förklarat sig vara ”compliant”. Safrans anbud uppfyllde dessutom de aktuella kraven även innan FMV:s begäran om förtydliganden. Även Civitavis anbud uppfyller samtliga obligatoriska krav i upphandlingen.

FMV

FMV bestrider bifall yrkandet.

FMV har haft sakligt godtagbara skäl att avbryta upphandlingen. Dessa har inte varit godtyckliga. FMV har inte heller agerat i strid med LUFSS inbegripet principen om likabehandling. Därmed saknas skäl för ingripande. Safrans anbud uppfyllde inte kravet om att anbud skulle vara giltiga fram till och med den 31 december 2018. Safran har vidare lämnat anbud på kommersiella villkor som delvis strider mot uppställda obligatoriska krav.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Kammarrätten har i sitt beslut den 11 juni 2019 anvisat förvaltningsrätten att pröva huruvida aktuella kompletteringar och förtydliganden har varit otillåtna på det sätt som FMV gjort gällande. Safran har i förvaltningsrätten gjort gällande att några kompletteringar inte har krävts då Safrans anbud även utan kompletteringar uppfyller samtliga obligatoriska krav i upphandlingen. Förvaltningsrätten prövar därför först om det funnits något obligatoriskt krav som anbudet från Safran inte uppfyllt.

FMV har bl.a. angett att Safran har lämnat anbud på kommersiella villkor som delvis strider mot uppställda obligatoriska krav.

En upphandlande myndighet ska enligt principen om likabehandling behandla alla leverantörer lika och ge dem lika förutsättningar. I enlighet med denna princip får den upphandlande myndigheten inte efterge eller bortse från sådana obligatoriska krav som uppställs i förfrågningsunderlaget (se bl.a. HFD 2016 ref. 37). EU-domstolen har slagit fast att det med hänsyn till principen om likabehandling krävs att samtliga anbud är förenliga med bestämmelserna i kontraktshandlingarna för att garantera en objektiv jämförelse av anbuden. Detta skulle inte uppfyllas om anbudsgivare tilläts avvika från grundläggande bestämmelser i kontraktshandlingarna genom förbehåll, med undantag för de fall då dessa bestämmelser uttryckligen ger denna möjlighet (mål C-243/89 Kommissionen mot Danmark, punkt 37 och 40). Ett anbud som innehåller sådana avvikelser, i form av förbehåll eller reservationer, är därmed att betrakta som orent och ska förkastas.

Frågan är därmed först om Safran till sitt anbud har fogat en sådan otillåten reservation som medför att anbudet är att betrakta som orent och därför borde förkastas med anledning av bristande kravuppfyllelse.

Av 16.1 i förfrågningsunderlaget framgår följande:

”A draft contract is set out below. The following clauses in that draft contract are mandatory requirements and must be accepted in full by the Contactor, including detailed conditions.”

Av 35.1 i förfrågningsunderlaget framgår följande:

”Disputes arising out of or in connection with this Contract, whether interpretation or application etc., shall be settled by Stockholms Tingsrätt (Stockholm District Court) applying Swedish law, without regard to conflict of laws principles.”

Safran har till sitt anbud bifogat egna leveransvillkor där bl.a. följande framgår.

“Article 13 – Applicable law and jurisdiction

This Proposal is construed and governed by the Switzerland Law.

All disputes arising in connection with the present proposal shall be finally settled under the Rules of Arbitration of the International Chamber of Commerce by one or more arbitrators appointed in accordance with the said Rules. The arbitration shall take place in Geneva (Switzerland). The proceedings will be conducted in English language”

FMV har angett ytterligare ett antal områden där Safrans anbud strider mot i upphandlingen uppställda kommersiella villkor men förvaltningsrätten konstaterar att i vart fall ”Article 13 – Applicable law and jurisdiction” inte överensstämmer med vad som anges i 35.1 i förfrågningsunderlaget. Enligt förvaltningsrätten måste bilagan anses utgöra en del av Safrans anbud. Förvaltningsrätten finner att Safran genom att bifoga dessa villkor har reserverat sig mot ett obligatoriskt krav i upphandlingen.

Safran har invänt att bolagets anbud uppfyller det obligatoriska kravet för de kommersiella villkoren genom att bolaget i anbudet förklarat sig vara ”compliant”. Om det finns andra uppgifter i anbudet enligt vilka det kan bedömas om visst krav är uppfyllt eller inte kan emellertid inte den upphandlande myndigheten nöja sig med att konstatera att en anbudsgivare i sitt anbud uppgett att kravet är uppfyllt (jfr Kammarrätten i Stockholms dom den 27 juni 2017, mål nr 766-17). Enligt förvaltningsrättens mening är det därför inte tillräckligt att konstatera att Safran i anbudsformuläret har uppgett att det förklarat sig vara ”compliant” när det i anbudet finns uppgifter i anbudet som motsäger detta. Förvaltningsrätten finner därmed att Safrans anbud är orent.

De ovan beskrivna bristerna i Safrans anbud är sådana att FMV inte haft någon skyldighet att med stöd av 10 kap. 8 § LUFSS agera för rättelse, förtydligande eller komplettering av anbudet. En begäran från FMV:s sida

hade snarare riskerat att leda till särbehandling eller konkurrensbegränsning. I målet har inte heller framkommit att FMV tillämpat bestämmelserna i 10 kap. 8 § LUFS till förmån för någon annan anbudsgivare än Safran i strid med likabehandlingsprincipen.

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att FMV haft fog för att avbryta upphandlingen på sätt som skett. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (FR-05).

Mattias Almqvist
Chefsrådman

Johannes Dahlman har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.